ARYASOFT BAKIM DESTEK SÜREÇLERİ DÖKÜMANI

Bakım Planları Level 1 – Kurumun İncelenmesi ve Monitoring Entegrasyonu

Anlaşma yapıldıktan sonra kurum sistemlerinin tanınması ve yapımıza dahil edilmnesi kapsamında bu süreçle birlikte çalışmalara başlanır.

Uzaktan bağlantı yapılacaksa VPN bilgileri alınır.

Bir danışman makinesi ve bu makinede administrator yetkili bir domain kullanıcısı istenir.

Makine Özellikleri:

- Windows 10 kurulum
- 15 işlemci ya da daha üstü
- En az 8 GB Ram
- En az 100 GB Storage (Mümkünse SSD)

Versiyon Kontrolleri

Kurumun kullandığı database versiyonu kontrol edilerek güncel sürümle arasındaki fark kontrol edilir.

-- Bu script ile SQL Server versiyonu kontrol edilir.

SELECT @@VERSION

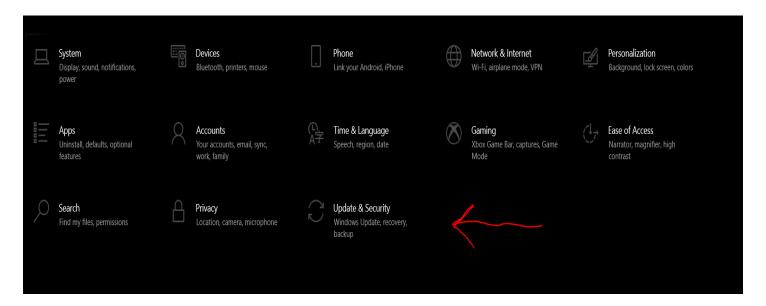
-- Bu sitede en son güncel SQL Server versiyonunu görebilirsiniz.

https://sqlserverbuilds.blogspot.com

Update Kontrolleri

Sunucu ve veritabanı sistemi güvenlik updateleri geçilip geçilmediği bekleyen update var mı kontrolü yapılır. Denetim masası üzerinden update kontrolü yapılır. Eğer Windows update yapılmıyorsa kurumun kendi prosedürü olabilir. Bunun prosedür ile ilgili bilgi istenir.

Compatibility Level (Uyumluluk Seviyesi)

Databaselerin uyumluluk modelleri create edildiği sürüm versiyonundan başlamaktadır. DB taşınmalarında backup restore gibi ortam değişikliği ve versiyon yükseltme işlemlerinde güncel versiyon özelliklerini tam anlamıyla kullanabilmek için kontrol edilmesi ya da düzenlenmesi gereken ayardır.

- -- Aşağıda script ile veritabanı uyumluluk versiyonlarını en güncel versiyona çeken scripti elde edebiliriz. (LatestLevelCommand)
- -- Uyumluluk versiyonu yükseldikten sonra hata alıyorsak ve bu hatalar giderilemiyorsa, eski uyumluluk seviyesine geri dönülmelidir. **(ComeBackCommand)**

select name, compatibility_level , version_name =

CASE compatibility level

WHEN 80 THEN 'SQL Server 2000'

WHEN 90 THEN 'SQL Server 2005'

WHEN 100 THEN 'SQL Server 2008/R2'

WHEN 110 THEN 'SQL Server 2012'

WHEN 120 THEN 'SQL Server 2014'

WHEN 130 THEN 'SQL Server 2016'

WHEN 140 THEN 'SQL Server 2017'

WHEN 150 THEN 'SQL Server 2019'

ELSE 'new but not known yet - '+CONVERT(varchar(50), compatibility level)

END,

'ALTER DATABASE [' + name + '] SET COMPATIBILITY_LEVEL = '+ cast(compatibility_level as varchar(3)) +';' AS ComeBackCommand,

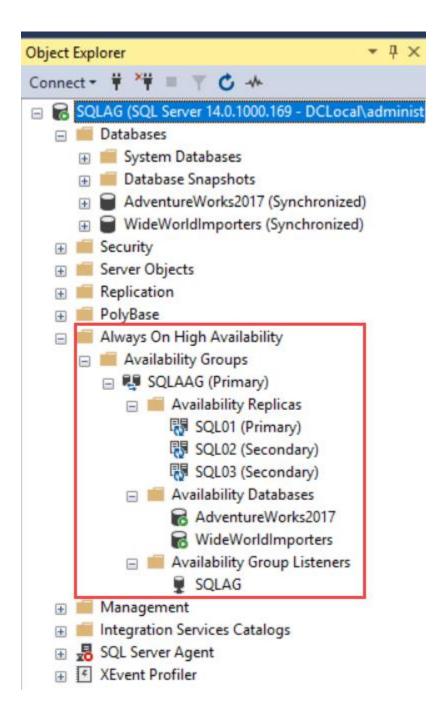
'ALTER DATABASE [' + name + '] SET COMPATIBILITY_LEVEL = '+ cast((SELECT MAX(compatibility level) FROM sys.databases) as varchar(3)) +';' AS LatestLevelCommand

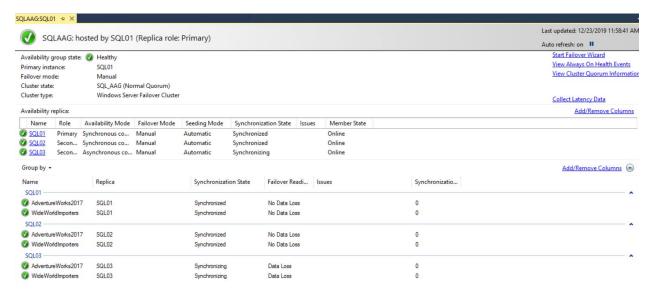
from sys.databases

High Availability Kontrolleri (Yüksek Erişebilirlik)

Database sistem mimarisi anlamında yüksek erişilebilirlik var mı kontrolü yapılmalıdır. Eğer bu şekilde database sistemi dizayn edilmişse yapının sağlıklı olarak çalışıp çalışmadığı denetlenir. Primary yazan SQL server AlwaysOn grubu üzerine right click yapıp Show dashboard'a tıklarsak, AlwaysOn durumunu da sorgulamış oluruz.

- -- AlwaysOn Object Explorer üzerindeki görüntüsü.
- -- AlwaysOn Dashboard görünümü. (Sağlıklı **(Healthy)** ibaresinden başka bir uyarı varsa supervisior danışmanlığına başvurunuz)

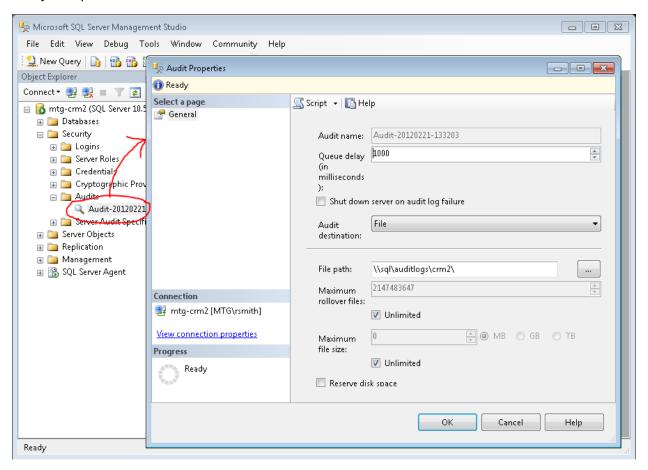

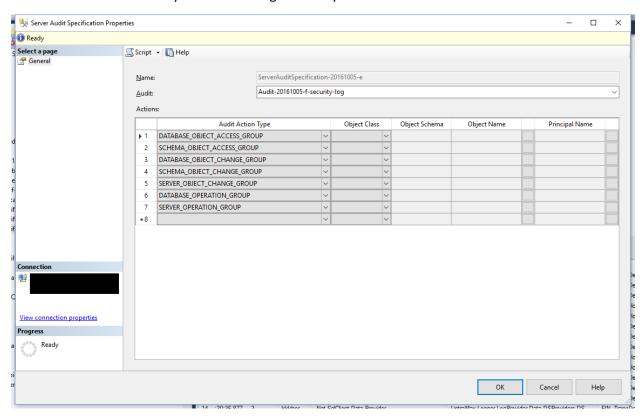
Audit Kontrol ve Konfigürasyonları

Kurumun var olan yapısında Audit logları tutuluyor mu incelenir. Tutuluyorsa önerilecek audit tipleri analizi yapılarak öneri olarak sunulur. Tutulmuyorsa bunun için yapılacak çalışmalar ve önemi hakkında firmaya bilgi verilir.

-- Object Explorer üzerinde Audit kontrol ekranı

-- Audit üzerinde nelerin kayıt altına alınacağını belirleyen ekran.

SqlAdminPremium Kurulum ve Konfigürasyonları

DB Monitoring yapısı için geliştirilmiş olan SqlAdminPremium database i oluşturulmalıdır. SQLAdminPremium veritabanının kurulumundan sonra, bu prosedürler kapsamında bize ticket açması sağlanır. Mail vb konfigürasyonları yoksa bu konfigürasyonu, müşteriden aldığımız bilgiler doğrultusunda kendimiz kurarız.

- 1. SQLAdminPremium'u kurulumunu gerçekleştiricek olan dacpac dosyasını indiririz.
- 2. Bu dosyayı internet sitesi linkinden ya da SQLAdminPremium github projesi üzerinden indirebiliriz. (Sitemizde ki Link eklenecek)
- 3. Kurulumu yapacağımız sql server instance üzerinde SQLAdminPremium isimli bir veritabanı oluşturuyoruz.
- 4. Bu veritabanı üzerine right click yapıp Tasks -> Upgrade Data-tier Application seçeneğine tıklıyoruz.
- 5. Açılan yeni sayfada Next dedikten sonra gelen sekmede dacpac dosyasını Browse diyerek seçiyoruz ve Next diyoruz.
- 6. Detect Changes sayfasını tamamlandıktan sonra 'Proceed despite possible loss of changes' seçeneğini tıklayıp devam ediyoruz.
- 7. Options kısmında 'Rollback on Faliure' seçeneğine tik atarak next diyoruz.
- 8. Upgrade plan gözden geçirildikten sonra Next, Next, Next diyip kurulumu tamamlıyoruz.
- 9. Aşağıdaki kodları SQL server query'si olarak çalıştırıp kurulumu tamamlıyoruz.

```
--Önce ilk yoruma kadar olan kısmı çalıştır.
exec [dbo].[sp CreateDatabaseMail]
@ProfileName = 'SQLAdminMailProfile',
@SmtpServerOutgoingPort =25,
@SmtpServer = 'relay.test.com.tr',
@SenderMailAddress = 'sqlnotification@test.com.tr',
@SenderDisplayName = 'SQLSPWEB',
@SenderUsername = sqlnotification@test.com.tr'',
@SenderPassword = 'password',
@SmtpEnableSsl =0,
@SysmailAccountName = 'mailAddress',
@OverwriteDeployConfig=1 --secondaryde 0 yapmak lazım.
--jobları yaratmak için iki kere çalıştır alttaki komutu neden bakmak lazım :)
EXECUTE [dbo].[sp_CreateJobs] @CreateJobs='Y'
--alertleri yaratmak için
exec sp_CreateAlert
```

Yetki ve Erişim Kontrolleri

- DB Owner

Databaseleri oluşturan kullanıcılar değiştirilerek yetki zafiyetlerinin önüne geçilmesini kapsamaktadır. Ayrıca ilgili userın silinmesi durumlarında da sistemde oluşacak hataların önüne geçilmesini kapsamaktadır.

- Job Owner

Jobları oluşturan kullanıcılar değiştirilerek yetki zafiyetlerinin önüne geçilmesini kapsamaktadır. Ayrıca ilgili userın silinmesi durumlarında da sistemde oluşacak hataların önüne geçilmesini kapsamaktadır.

- Service Owner

Servisleri yürüten kullanıcılar değiştirilerek yetki zafiyetlerinin önüne geçilmesini kapsamaktadır. Ayrıca ilgili user'ın silinmesi durumlarında da sistemde oluşacak hataların önüne geçilmesini kapsamaktadır.

- Sysadmin

Sistemde sorun oluşması ve aşama aşama sistemin tek bir noktadan yönetilmesi anlamında yetkisiz kişilerin datalara erişmesinin önelenmesi kısmında dışarıya veri sızdırılmasını engellemek amacıyla incelenmesi gerekmektedir.

- -- Burada ilk önemli olan sysadmin yetkilerinin kimlerde olduğudur. Sysadmin yetkisi bulunan user'ların çıkarılıp bunların gerçekten sysadmin yetkisine ihtiyacı olup olmadığı tespit edilip, sysadmin yetkisine ihtiyacı olmayan kullanıcıların yetkileri alınmalıdır
- --Sysadmin yetkisi bulunan kullanıcıların bulunmasını sağlayan script

```
select loginname, dbname, sysadmin from sys.syslogins where sysadmin = 1 and
loginname not in ('sa', 'BUILTIN\Administrators', 'NT SERVICE\SQLWriter', 'NT
SERVICE\Winmgmt', 'NT SERVICE\MSSQLSERVER', 'NT SERVICE\SQLSERVERAGENT')
```

-- Sysadmin yetkisini almanı sağlayan script

```
USE [master]
ALTER SERVER ROLE [sysadmin] DROP MEMBER [username];
```

FileGroup Free Space

Veritabanı dosyalarının doluluk oranları incelenir. Aşağıdaki scriptte data'ların bulunduğu dosyaların doluluk oranları bulunabilir. SQL Server üzerindeki bir data dosyası için uygulanan ideal doluluk oranı %80'den fazla olmamalıdır. Yani aşağıdaki script çalıştırıldığında FreeSpaceRatio kısmında %20 altında görülen her değer ideale uygun olmayıp artırılmalıdır. Bu artırım yapılırken disk alanında boşluk önemlidir. Disk alanını aşırı dolduracak (Yine burada da %20 altına inmemeli) bir artırımdan kaçınılmalıdır.

```
------You can use this script for showing CurrentSize FreeSpace and
FreeSpaceRatio-----
CREATE TABLE #FileSize
(dbName NVARCHAR(128),
    FileName NVARCHAR(128),
       Physcial_Name NVARCHAR(600),
    type_desc NVARCHAR(128),
    CurrentSizeMB DECIMAL(10,2),
    FreeSpaceMB DECIMAL(10,2),
       FreeSpaceRatio DECIMAL(10,2)
);
INSERT INTO #FileSize(dbName, FileName, Physcial_Name, type_desc, CurrentSizeMB,
FreeSpaceMB, FreeSpaceRatio)
exec sp_msforeachdb
'use [?];
SELECT DB NAME() AS DbName,
       name AS FileName,
             physical_name,
       type desc,
        size/128.0 AS CurrentSizeMB,
       size/128.0 - CAST(FILEPROPERTY(name, ''SpaceUsed'') AS INT)/128.0 AS
FreeSpaceMB,
              (((size/128.0 - CAST(FILEPROPERTY(name, ''SpaceUsed'') AS INT)/128.0) *
100) / (size/128.0)) AS FreeSpaceRatio
FROM sys.database files
WHERE growth<>0 and type IN (0,1);';
SELECT *
FROM #FileSize
WHERE dbName NOT IN ('distribution') and type desc = 'ROWS' and FreeSpaceRatio < 20
order by 1;
```

Log Free Space

Log dosyalarının backup işleminden sonra bırakılarak ilgili alanın şişerek DB makinesinde yer kaplamaması adına inceleme yapılması gerekmektedir. Yine benzer şekilde Log dosyalarının içindeki boşluk %60'dan fazla olmalıdır. Bu değerden fazla olan log dosyalarında kontrol sağlanarak sorunun log backuplardan olmadığı görülürse log dosyası büyütülür.

```
-----You can use this script for showing CurrentSize FreeSpace and
FreeSpaceRatio-----
CREATE TABLE #FileSize
(dbName NVARCHAR(128),
   FileName NVARCHAR(128),
       Physcial Name NVARCHAR(600),
   type desc NVARCHAR(128),
   CurrentSizeMB DECIMAL(10,2),
   FreeSpaceMB DECIMAL(10,2),
      FreeSpaceRatio DECIMAL(10,2)
);
INSERT INTO #FileSize(dbName, FileName, Physical Name, type desc, CurrentSizeMB,
FreeSpaceMB, FreeSpaceRatio)
exec sp_msforeachdb
'use [?];
SELECT DB_NAME() AS DbName,
       name AS FileName,
             physical name,
        type desc,
       size/128.0 AS CurrentSizeMB,
        size/128.0 - CAST(FILEPROPERTY(name, ''SpaceUsed'') AS INT)/128.0 AS
FreeSpaceMB,
              (((size/128.0 - CAST(FILEPROPERTY(name, ''SpaceUsed'') AS INT)/128.0) *
100) / (size/128.0)) AS FreeSpaceRatio
FROM sys.database_files
WHERE growth<>0 and type IN (0,1);';
SELECT *
FROM #FileSize
WHERE dbName NOT IN ('distribution') and type_desc = 'LOG' and FreeSpaceRatio < 20</pre>
order by 1;
```

Logfile

Vlf count ve varolan alanın büyümeleri kontrol edilerek db hizmetinin durmaması adına metrikler çıkarılır.

```
-- Bu script ile veritabanının VLF sayısını tespit edebiliriz.
-- VLF sayısı 50'den fazla olmamalıdır.

Use [database_name]

DBCC LOGINFO()
```

Maintanence Planlar Kuurlumu (Bakım Planları)

Kuruma ait bakım ve operasyonel anlamda oluşturulmuş olan Maintanence planlar var olup olmadığı kontrol edilir. Eğer yoksa Ola Hallengren'in oluşturduğu MaintainceSolution.sql dosyası ile bakım joblarının kurulumu gerçekleştirilir. Bu dosyaya Ola Hallengren'in internet sitesi, Github sayfası ya da Aryasoft github sayfasın üzerinde "SQLAdmin-Scripts" repository'si üzerinden _OnProgress dosyası içinden ulaşılabilir.

https://ola.hallengren.com

https://github.com/olahallengren/sql-server-maintenance-solution

https://github.com/aryasoft/SQL-Admin-

Scripts/blob/development/ OnProgress/05 OLAMaintenanceSolution 2022-01-02 13 58 13.sql

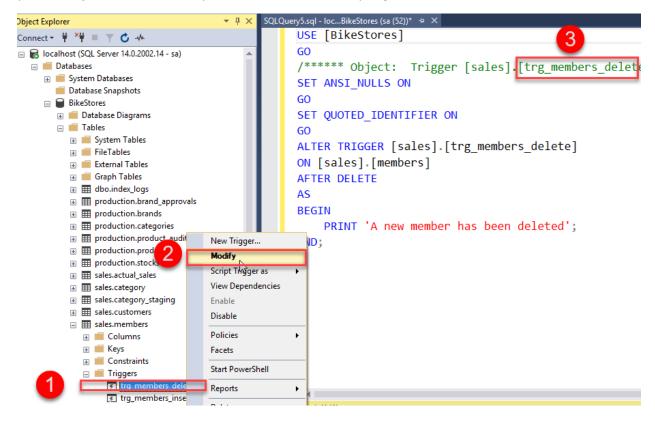
Halihazırda Bulunan Maintanence Planlar Yönetimi (Bakım Planları)

Kurumun daha önceden hazırladığı bakım planları varsa incelemeleri yapılır. Bu bakım planlarının çalışma durumu ve yaptığı işlemler not edilip hatalı olanlar iptal edilip kendi bakım planlarımızın kurulumu yapılır. Her ne kadar SQL Server kendi bakım planlarını yapabilse de bu bakım planlarından istediğimiz performansı alamıyoruz.

 Replication ⊕ ■ PolyBase Always On High Availability Management Maintenance Plans MaintenancePlan_Aryasoft_Musa_Every15Minutes_LogBackups MaintenancePlan_Aryasoft_Musa_Overnight △ MaintenancePlanForTest ₱ Database Mail Distributed Transaction Coordinator Integration Services Catalogs

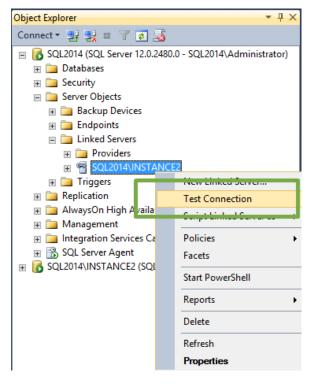
Database Trigger

Database Triger konfigürasyonu yapılmış mı? Yapıldıysa neden yapılmış ve bunun kaldırılması anlamında alınacak aksiyonlar nelerdir? Trigger'ın yaptığı işlemlerin lock ve deadlocka neden olması sistem kaynaklarını gelen işleme göre yönetim dışı kullanması nedeniyle database hizmetlerine yük getirmektedir.

Linked Server

Kurumun diğer database ortamlarıyla olan haberleşmesini database katmanında yapıp yapmadığı kontrolü yapılır. Bu databasede verilen yetkilerin dışında ardaki linked serverla yetkisiz kişilerin kazanımlar elde etmesinin önüne geçmesi engellenir.

Backup Kontrolleri

Kurumun sahip olduğu database sistemlerinin güncel backupları tutuluyor mu? En son backuplama işlemi ne zaman yapılmış ve bu süreç nasıl yönetilmektedir. İncelemeler yapılarak olası tehlikelere karşı kurumda veri kaybını minimuma indirgemek amacıyla kontroller yapılır.

```
-- Backup Backuplar kontrol edilir. Kontrol Sorgusu
SELECT
    s.database name,
    m.physical device name,
    CAST(DATEDIFF(second, s.backup_start_date,
                                               ' ' + 'Seconds' TimeTaken,
    s.backup_finish_date) AS VARCHAR(100)) +
    s.backup_start_date,
       s.backup size/1024/1024 BS MB,
       s.compressed_backup_size/1024/1024 CBS_MB,
    CASE s.[type]
    WHEN 'D' THEN 'Full'
    WHEN 'I' THEN 'Differential'
    WHEN 'L' THEN 'Transaction Log'
    END AS BackupType,
    s.server_name,
    s.recovery_model
    FROM msdb.dbo.backupset s
    INNER JOIN msdb.dbo.backupmediafamily m ON s.media_set_id = m.media_set_id
    where s.backup_start_date > DATEADD(dd, -7, GETDATE()) and (s.type='D' or
s.type='L')
       ORDER BY backup_start_date DESC, backup_finish_date
    G<sub>0</sub>
```

Restore Planları Kontrolleri

Alınan backupların belirli süre aralıklarla test amaçlı açılması işlemine yönelik kurumun çalışmaları var mı kontrolü işlemini kapsamaktadır. Bir restore örneği aşağıda verilmiştir.

```
/* restore to the latest point in time with full and transaction log backups
-- Full Backup restore edilmesi ve üstüne log backup restore örnek script
RESTORE DATABASE [MyDatabaseTest]
FROM DISK = N'D:\Backups\MyDatabase backup 2021 06 01 000011 4175616.bak'
WITH MOVE N'MyDatabase' TO N'D:\Program Files\Microsoft SQL
Server\MSSQL15.MSSQLSERVER\MSSQL\DATA\MyDatabaseTest.mdf',
     MOVE N'MyDatabase log' TO N'D:\Program Files\Microsoft SQL
Server\MSSQL15.MSSQLSERVER\MSSQL\DATA\MyDatabaseTest log.ldf',
NORECOVERY, -- 'restore with norecovery' allows additional backups to be
applied - database will be unavailable
REPLACE;
-- restore transaction log backups
RESTORE LOG [MyDatabaseTest] FROM DISK =
N'D:\Backups\MyDatabase backup 2021 06 01 001502 1580793.trn' WITH
NORECOVERY;
RESTORE LOG [MyDatabaseTest] FROM DISK =
N'D:\Backups\MyDatabase backup 2021 06 01 011501 4325128.trn' WITH
NORECOVERY;
```

Server Konfigürasyonları Kontrolü

Server konfigürasyonlarında best practicelara uygun olmayan ayarlar bulunmakta mı eğer bu tür ayarlar varsa işlemler niçin yapılmış kontrolleri yapılır. Best practice'lere göre düzenlemeler yapmak kurum kazanımlarını olumlu yönde etkileyecek mi analizi yapılır. Best practice'ler ortamdan ortama değişiklik gösterebilmektedir. Bu konuda bir değişiklik yapmadan önce kesinlikle ve kesinlikle supervisior'ınızdan destek alınız.

```
-- SQL Server konfigürasyon ayarlarının görüntülenmesi

USE master;
GO

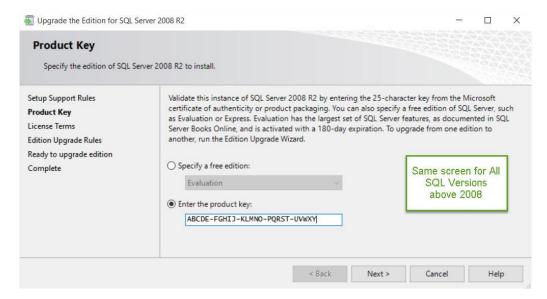
EXEC sp_configure 'show advanced option', '1'; --Enable advanced options
RECONFIGURE;

EXEC sp_configure --Show all the options

EXEC sp_configure 'show advanced option', '0'; --Always disable advanced options
RECONFIGURE;
```

Lisans Kontrolü

Kurumun var olan kurulumları sahip olduğu lisans gereksinimlerini karşılamakta mıdır kontrolleri yapılır.

Bakım Planları Level 2 – Monitoring Uyarılarının İncelenmesi ve Kurumdaki Yapıların İyileştirilmesi ve Geliştirilmesi

Kurum bizim süreçlerimize entegre olduktan sonra ölçeklendirilmesi, kurum sistemlerinin sağlıklı bir şekilde hizmet verebilmesi ve yapının geliştirilebilmesi adına bu fazda aksiyonları alınır.

Kullanılmayan İndex ve Objelerin Tespiti

Sistemde daha önceden oluşturulmuş ancak maliyet anlamında performans vermeyen ve kullanılmayan index ve objeler tespit edilerek kuruma bilgi verilmesi objelerin disable edilmesi ve sonrasında kaldırılarak hem alan hemde performans kazanımı sağlanması süreçleridir.

```
--Kullanılmayan indeksleri bulmak için çalıştırılacak query
USE [database_name]
GO SELECT TOP 10 DB_NAME(id.database_id) AS databaseName, id.statement AS TableName,
id.equality_columns, id.inequality_columns, id.included_columns, gs.last_user_seek,
gs.user_seeks, gs.last_user_scan, gs.user_scans, gs.avg_total_user_cost * gs.avg_user_impact
(gs.user_seeks + gs.user_scans) AS ImprovementValue FROM sys.dm_db_missing_index_group_stats gs
INNER JOIN sys.dm_db_missing_index_groups ig on gs.group_handle = ig.index_group_handle INNER
JOIN sys.dm_db_missing_index_details id on id.index_handle = ig.index_handle ORDER BY
avg_total_user_cost * avg_user_impact * (user_seeks + user_scans) DESC GO
--Sorgulara göre SQL tarafýndan yapýlmasý öngörülen indeksler
SELECT TOP 10 DB_NAME(id.database_id) as databaseName,
id.statement as TableName,
id.equality_columns,
id inequality columns
id.included_columns,
gs.last_user_seek,
gs.user_seeks,
gs.last_user_scan,
gs.user_scans,
gs.avg_total_user_cost * gs.avg_user_impact * (gs.user_seeks + gs.user_scans) as
ImprovementValue
FROM sys.dm_db_missing_index_group_stats gs
INNER JOIN sys.dm_db_missing_index_groups ig on gs.group_handle = ig.index_group_handle
INNER JOIN sys.dm_db_missing_index_details id on id.index_handle = ig.index_handle
ORDER BY avg_total_user_cost * avg_user_impact * (user_seeks + user_scans) DESC
```

Ola Hallengren IndexOptimize - USER_DATABASES Job ayarları

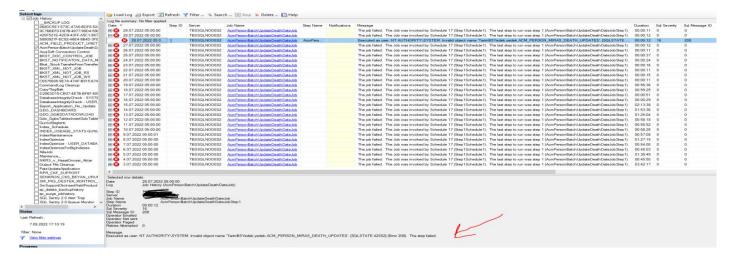
```
EXECUTE dbo.IndexOptimize
 @Databases = 'ALL_DATABASES',
 @Indexes= 'ALL INDEXES',
 @FragmentationLow = NULL,
 @FragmentationMedium =
'INDEX REORGANIZE, INDEX REBUILD ONLINE, INDEX REBUILD OFFLINE',
 @FragmentationHigh = 'INDEX_REBUILD_ONLINE, INDEX_REBUILD_OFFLINE',
 @FragmentationLevel1 = 5,
 @FragmentationLevel2 = 30,
 @PartitionLevel = 'Y',
 @LogToTable = 'Y',
 @Delay = 1,
 @FillFactor = 90,
 @MaxDOP = 0,
 @SortInTempdb = 'Y',
 @LockTimeout = 300
```

Kullanılmayan Bakım Planları ve Jobların Tespiti

Kurumda daha önceden oluşturulmuş bakım planları ve joblar varsa bunların kontrollü olarak kaldırılması süreci yönetilir. Bu jobları SQLAgent altında Job Activity Monitor üzerinden tespiti sağlanabilir. Bu konuda supervisior'ınızdan ve ayrıca çalışmakta olduğunuz müşteri ile iletişimde olun kaldırılmaması gereken bir job'ı kaldırmak istemezsiniz.

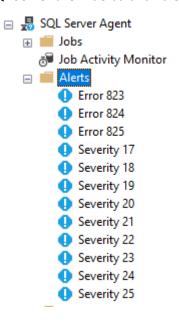
Hata Loglarının Kontrolü

Bir önceki incelemeden itibaren sistemde oluşan hatalar incelenerek analiz edilir. Hataların devam etmesi durumunda aksiyon planları oluşturularak uygulanır ve sorun çözülür. Bu jobları SQLAgent altında Job Activity Monitor üzerinden tespiti sağlanabilir. Burada hata veren job'ın üstüne right click yapılarak View History seçilir ve error log okunarak kontrol sağlanır.

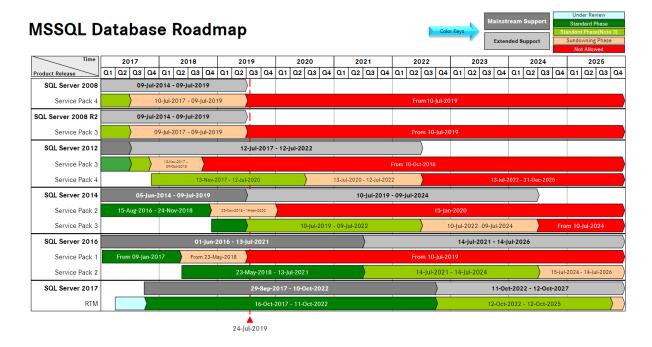
SQL Server Alert Kontrolü

SQL Server üzerinde bulunan alert'ların incelemesi yapılır konfigürasyon ayarları yapıldı mı kontrol edilir.

Yol Haritası Oluşturulması

Varolan işletim sistemi ve database versiyonları upgrade ve update işlemlerinin DB, işletim sistemi bazında end of life (Artık güncelleme gelmeyeceği) olacağı zaman takvimlerinin çıkartılması gereklidir. Bu takvim çıkarıldığında ürünler end of life olmadan yeni versiyonlara yükseltilmelidir. Bu durumun takibinin yapılması sürecin çıkartılması ve işlemler için hem bizim kurumunzda hemde ilgili kurumda bu takvimin paylaşılması işlemidir. İlgili takvim kurum bizimle süreci yürütmek istediğinde detaylandırılabilir.

Versiyon Update ve Upgradelerinin Planlanması ve Kurumun Bilgilendirilmesi

Versiyonların incelenerek sektörün takip edilmesi ve ürün yaşam döngüsünün sağlıklı bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Roadmap çıkartıldığı durumda prosedürel olarak kuruma hafıza kazandırmak adına bu işlemlerin sürecinin yürütülmesi ve kurumun haberdar olması sağlanır. Artıları eksileri detaylandırılmalıdır.

Monitoring Sisteminden Gelen Hataların Giderilmesi

Monitoring database devreye alındıktan sonra gelen uyarıların incelenerek en kısa sürede çözülmesi çözüm üretilemiyorsa daha üst seviyeye iletilmesi sürecidir. Bu hataların çözümlerini oluşturduğumuz destek platformu üzerinden takip edip hata giderildikten sonra ise rapor hazırlayarak sonucu yazabiliriz.

Aylık Yapılan Kontrol Operasyonlarının Takibi

Sistem sürekliliği anlamında yapılan sistemdeki bozulmaların önüne geçmek ve taramaların sistemin sağlıklı devam edebilmesine yönelik yapılması gereklidir. Tüm sistemin düzenli olarak denetlenmesi ve monitoring uyarılarından bağımsız izlenmesi sistemlerin sağlıkla yaşam döngüsünü sürmesi adına önemlidir.

Çalışma listesi bir sonraki sayfadadır...

Çalışma Kontrol Listesi Başlangıç

Backup (Yedekleme)

Backuplar kontrol edilecek. Full, Diff ve Log backuplar firma backup politikası dahilinde alınıyor mu kontrol edilecek.

```
-- Backup Kontrol Sorgusu
SELECT
 s.database_name,
 m.physical_device_name,
 CAST(DATEDIFF(second, s.backup_start_date,
 s.backup_finish_date) AS VARCHAR(100)) + ' ' + 'Seconds' TimeTaken,
 s.backup_start_date,
       s.backup_size/1024/1024 BS_MB,
       s.compressed_backup_size/1024/1024 CBS_MB,
 CASE s.[type]
 WHEN 'D' THEN 'Full'
 WHEN 'I' THEN 'Differential'
 WHEN 'L' THEN 'Transaction Log'
 END AS BackupType,
 s.server_name,
 s.recovery_model
 FROM msdb.dbo.backupset s
 INNER JOIN msdb.dbo.backupmediafamily m ON s.media set id = m.media set id
 where s.backup_start_date > DATEADD(dd, -7, GETDATE()) and (s.type='D' or s.type='L')
       ORDER BY backup_start_date DESC, backup_finish_date
 GO
```

Security

Loglar makine event viewer (Başlat tuşuna bastıktan sonra "event viewer" ya da run kısmına "eventvwr" yazılarak açılır) ve sql server loglarından (SSMS -> Object Explorer -> Management -> SQL Server Logs -> Current) kontrol edileleck veritabanı ile ilgili hatalar incelenip kritik hatalar raporlanacak.

Capacity (Kapasite)

Veritabanı boyutları ve disk alanı kontrol edildiğinde disk alanı şu anda ihtiyaçları karşılayabilir durumdadır.

```
-- Kapasite kontrolü için veritabanı boyutlarını veren sorgu
with fs as
  ( select database_id, type, size * 8.0 / 1024/1024 size
  from sys.master_files where database_id IN
   ( SELECT DISTINCT
DB_ID(dbcs.database_name) AS veritabaniid
FROM master.sys.availability_groups AS AG
LEFT OUTER JOIN master.sys.dm_hadr_availability_group_states as agstates
 ON AG.group_id = agstates.group_id
INNER JOIN master.sys.availability_replicas AS AR
 ON AG.group_id = AR.group_id
INNER JOIN master.sys.dm_hadr_availability_replica_states AS arstates
 ON AR.replica id = arstates.replica id AND arstates.is local = 1
INNER JOIN master.sys.dm_hadr_database_replica_cluster_states AS dbcs
 ON arstates.replica_id = dbcs.replica_id
LEFT OUTER JOIN master.sys.dm_hadr_database_replica_states AS dbrs
 ON dbcs.replica_id = dbrs.replica_id AND dbcs.group_database_id = dbrs.group_database_id
WHERE ISNULL(arstates.role, 3) = 1
union all
select DB_ID(name) veritabaniid from sys.databases where replica_id is null and database_id >4 ))
select
  name,
  (select sum(size) from fs where type = 0 and fs.database_id = db.database_id) +
  (select sum(size) from fs where type = 1 and fs.database_id = db.database_id) DBSizeGB
from sys.databases db
where (select sum(size) from fs where type = 1 and fs.database_id = db.database_id) is not null
order by DBSizeGB desc
```

System Metric

Sistemin çalışmasını engelleyecek bir query ya da yük var mı kontrol edilecek. Sistem kaynakları bu yapıda devam etmeli mi daha fazla kaynağa ihtiyaç var mı ya da hali hazırdaki kaynaklar gereğinden fazla mı tespit edilecek.

Tavsiye edilen indexler

Sql server'ın bize önerdiği indexler. Bu indexler üretildiğinde performans artışı bekliyoruz. Ama SQL Server bu konuda her zaman haklı olmayabiliyor. Her index maliyeti ile beraber gelir. Bu yüzden ayrıntılı incelemeler sonucu bu indexler oluşturulmalıdır.

```
-- Missing indexes with CREATE statement for it
SELECT
            DB NAME(database id)
        ,MID.[statement] AS ObjectName
      ,MID.equality columns AS EqualityColumns
      ,MID.inequality_columns AS InequalityColms
      ,MID.included columns AS IncludedColumns
      ,MIGS.last user seek AS LastUserSeek
      ,MIGS.avg total user cost
       * MIGS.avg user impact
       * (MIGS.user_seeks + MIGS.user_scans) AS Impact
      ,N'CREATE NONCLUSTERED INDEX <Add Index Name here> ' +
       N'ON ' + MID.[statement] +
       N' (' + MID.equality_columns
             + ISNULL(', ' + MID.inequality_columns, N'') +
       N') ' + ISNULL(N'INCLUDE (' + MID.included_columns + N');', ';')
       AS CreateStatement
FROM sys.dm_db_missing_index_group_stats AS MIGS
     INNER JOIN sys.dm db missing index groups AS MIG
         ON MIGS.group handle = MIG.index group handle
     INNER JOIN sys.dm db missing index details AS MID
         ON MIG.index_handle = MID.index_handle
WHERE
        MIGS.last user seek >= DATEDIFF(month, GetDate(), -1)
        and database id>4
ORDER BY database id, Impact DESC
```

Maliyetli sorgular (Expensive queries)

SQL Server üzerinde çalışan bütün sorgular arasında en çok maliyet ve kaynak harcadığımız sorgular bu Script ile bulunur. Bu sorguların incelenmesi, eğer yapılabiliyor ise optimize edilmesi ya da ihtiyaç duyulan indekslerin oluşturulması gerekmektedir.

```
-- EXPENSIVE QUERIES
select top 20 coalesce (db_name(st.dbid), db_name(convert (int, pa.value)), 'Empty') as DBName,
               qs.last_execution_time as LastExecutionTime,
               SUBSTRING(st.text, (qs.statement_start_offset/2)+1,
                              ((CASE qs.statement_end_offset
                               WHEN -1 THEN DATALENGTH(st.text)
                              ELSE qs.statement_end_offset
                              END - qs.statement_start_offset)/2) + 1) AS StatementText,
               st.text as ProcedureTextOrBatchText,
               qs.execution count as ExecutionCount,
               (qs.total worker time/1000) as CPUTimeTotal,
               ((qs.total_worker_time/1000)/qs.execution_count) as CPUTimeAvg,
               (qs.total_elapsed_time/1000) as DurationTimeTotal,
               ((qs.total_elapsed_time/1000)/qs.execution_count) as DurationTimeAvg,
               qs.total_physical_reads as PhysicalReadsTotal,
               (qs.total_physical_reads/qs.execution_count) as PhysicalReadsAvg,
               qs.total_logical_reads as LogicalReadsTotal,
               (qs.total_logical_reads/qs.execution_count) as LogicalReadsAvg
from sys.dm_exec_query_stats qs
               cross apply sys.dm exec sql text(sql handle) st
               cross apply sys.dm_exec_query_plan(plan_handle) qp
               cross apply sys.dm_exec_plan_attributes(qs.plan_handle) pa
where attribute = 'dbid'
       and execution_count> 1000
-- order by CPUTimeTotal desc
order by CPUTimeAvg desc
--order by DurationTimeTotal desc
--order by DurationTimeAvg desc
--order by PhysicalReadsTotal desc
--order by PhysicalReadsAvg desc
--order by LogicalReadsTotal desc
--order by LogicalReadsAvg desc
```

Database

Sistemde herhangi bir sorgu Lock (Kilitlenme) ya da latency (Gecikme) sebebi mi?

Eğer lock veya latency yapan bir sorgu varsa bunu neden yaptığı kontrol edilir.

Kaynağı tespit edildikten sonra kill edilme ihtimali varsa kill edilir eğer yoksa bitmesi beklenir.

```
-- Lock ve Latency kontrolü yapacağımız sorgu
select
        b.query_plan as QueryPlan,
        es.session_id as SPID,
        er.database_id,
        db_name(er.database_id) AS DBName,
        a.text,
        wait_time,
        wait_type,
        blocking_session_id,
        er.cpu_time as CPU,
        er.logical_reads,
from
        sys.dm exec sessions es
        inner join sys.dm_exec_requests er on es.session_id = er.session_id
        CROSS APPLY sys.dm_exec_query_plan (Plan_Handle) as b
              CROSS APPLY fn_get_sql(SQL_HANDLE) AS a
where er.status in ('running', 'suspended')
        order by CPU DESC
```

Version

Veritabanı versiyon kontrolü yapılır. Eğer SQL Server versiyonu güncel versiyondan farklı ise update (Güncelleme) planı hazırlanmalıdır.

Güncel versiyon kontrolü öğrenmek için bu siteye bakabilirsiniz: https://sqlserverbuilds.blogspot.com

Select @@Version	_

Service

SQL Server servisinin çalışıp çalışmadığı SQL Server 2019 Configuration Manager ya da run içine "services.msc" yazılarak ve burada çıkan ekranlarda SQL Server (MSSQLSERVER) -> State -> Running kontrol edilerek çalıştığı teyit edilir.

Çalışma Kontrol Listesi Bitiş

Delete Planlarının Oluşturulması

Database serverında dosya ve database içinden veri, obje silineceği zaman silme prosedürüne girerek belirli süre o obje erişime kapatılır ancak varlığını devam ettirir. Kurumun belirlediği zaman diliminde izlenerek ilgili objenin kaldırılması işlemi yapılır. (Bu objeler tablo, index, job, stored procedure, function, alert, maintenance plan, user .vb olabilir)

İndex Maintanance ve Monitoring İşlemleri

Kurumun politikaları ve hizmet verme sıklığına bağlı olarak izleme işleminin ve sistemin ölçeklendirilmesi ve buna göre bakımlarının planlanması ve yürütülmesi gerekmektedir. Kurum metrikleri toplanarak kurum hafızasına sahip olunduğunda kesintiye sebep olmadan sistem durumunun izlenmesi işlemi yapılır.

Kuruma Yönelik Prosedürlerin Oluşturulması

Kurumun iş bilgisine sahip olunarak yapılan işlemlerin prosedürel olarak bir dayanağa bağlanması ve sistemin bu süreçleri düzenleyen dokümanlar takip edilerek yönetilmesi ve kurumun iş bilgisinin ve kazanımlarının korunması amacıyla süreçler prosedürel dokümanlarla desteklenir.

Bakım Planları Level 3 – Kurumla olan İlişiğin Kesilmesi ve Ticket Entegrasyonumuzun Bitirilmesi

Kurumla Yapılan Anlaşmanın Sonlanması tarihi netleştikten sonra sürece başlanır. Kurumun ticket açmasına ve sistemimize dahil olmasına yarayan süreçler kontrollü olarak ilgili sistemlerden kaldırılır. Kurumla ilgilenen kişi veya kişilerin iş planları gözden geçirilir. İş planları düzenlemesi yapılır.

SqlAdminPremium Veritabanının Kaldırılması

Monitoring ve sistemlerin takibi kapsamında kurulumu ve konfigürasyonu yapılmış olan tarafımızca geliştirilmiş olan izleme veritabanı, ilgili ortamdan uninstall edilir.

```
use [SQLAdminPremium];
exec sp_UninstallSQLAdmin;
```

Monitoring Sistemimize Ticket Açan Mail Operasyonlarının Disable Edilmesi

Sistemlerde oluşan durumların destek sistemimizde yeni ticketlar üretmesini önlemek amacıyla ilgili mail adresinin gönderdiği maillerin sistemimizde tanımlı olan yetkileri kaldırılır. Hata_Op operatörü disable edildi mi kontrol edilir.

Destek Aryasoft Adresinden İlgili Mail Adreslerinden Mail Almanın Engellenmesi

Monitoring mail adresi destek sisteminde yetkileri alınarak disable durumuna çekilir.

İlgili Ekibin İş Bölümünün Düzenlenmesi

Kurumla ilgilenen kişi veya ekibin iş planlaması ve takvimi incelenerek ekipler arasında iş organizasyonu tekrardan düzenlenir.